

PEDAGOGICKÁ KONCEPCE MATEŘSKÁ ŠKOLA JURTA

Platnost od: 1.1.2013

Zřizovatel, právní forma: Občanské sdružení Jurta

Kontakt: www.lesniklub.cz, FB Mateřská škola Jurta
Mgr. Petra Tanglová 725 182 397

Adresa: Vítězství 29, Děčín XXXIII – Nebočady

Obsah

1. Denní časový rozvrh

2. Zázemí

3. Pedagogické zaměření Mateřské školy Jurta

3.1 Preferované činnosti

3.2 Tematické oblasti

3.2.1 Moje tělo

3.2.2 Rozvoj verbálních a neverbálních komunikačních dovedností. Jazyk a řeč

3.2.3 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

3.2.4 Sebepojetí, city, vůle

3.2.5 Dítě a ten druhý

3.2.6 Dítě a společnost

3.2.7 Dítě a svět

4. Rozvoj klíčových kompetencí

4.1 Hrubá a jemná motorika

4.2 Sociální kompetence

4.3 Rozvoj sebevědomí a sebepojetí

4.4 Kreativita

4.5 Znalosti o přírodě a ekologii

5. Spolupráce s rodiči

Počet a věk dětí: max. 12 dětí ve skupině ve věku 3 – 6 let

Provozní doba: pondělí – pátek 8,00 – 16,00 hod

1. Denní časový rozvrh

08.00 – 09:00	příchod dětí, ranní samostatné aktivity dle výběru a zájmu dětí, příprava ohně
09.00	přivítání v kruhu
09.00 – 11.00	svačina a pobyt v přírodě/vzdělávací činnost
11.00 – 11.30	návrat, osobní hygiena, převlékání
11:30 – 11:45	volná hra dětí, povídání, vyprávění právě prožitého
11.45 – 12.00	příprava prostírání pro společné zažívání oběda
12.00 – 12.30	oběd
12.30 – 13:30	úklid po obědě, odpočinek, spánek, vyprávění příběhů a pohádek
13:30 – 15:30	odpolední aktivity/terén, zahrada/kroužky
15:30 – 16:00	odpolední kruh, odchod dětí

2. Zázemí

Mateřská škola Jurta se nachází v obci Nebočady u Děčína a ke své činnosti využívá moderní, citlivě vybavené novostavby přilehlého hřiště v přírodním stylu a nedalekých lesů, strání a luhů, na pravém břehu řeky Labe, kde děti tráví většinu času.

Začátek a konec dne děti tráví především na přírodním hřišti, jehož součástí je také dřevostavba, poblíž ohniště a strom k úvodnímu a ukončovacím rituálu. Důležitou součástí zahrady jsou záhonky a dětská farma s drobnými domácími zvířaty, o která se děti starají.

3. Pedagogické zaměření Mateřské školy Jurta

Mateřská škola Jurta je inspirována lesními mateřskými školami. Většina programu proto probíhá venku za každého počasí. Z charakteru zázemí a každodenního pobytu v přírodě vyplývá přirozené ekovychovné působení programu (ŠVP „Kde jinde se o sobě více dozvědět, než v přírodě.“)

Do programu jsou pravidelně zařazovány dílčí části tematických oblastí doporučených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a činnosti rozvíjející školní připravenost.

3.1 Preferované činnosti

- volná hra, experimentování,
- učení prožitkem
- psychomotorická cvičení
- tvořivá práce s přírodním, odpadovým i jiným materiálem
- třídění odpadu

3.2 Tematické oblasti

(jsou zařazovány pravidelně do programu MŠ od začátku docházky dětí)

3.2.1 Moje tělo

- uvědomění si vlastního těla (osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků

3.2.2 Rozvoj verbálních a neverbálních komunikačních dovedností. Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění, výslovnost, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní

3.2.3 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si elementárních poznatků o abecedě, číslech

3.2.4 Sebepojetí, city, vůle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je, city plně prožívat a prožitky vyjádřit (pomoci dětem naučit se vřele komunikovat)

3.2.5 Dítě a ten druhý

- podpora podobnosti & spolupráce a rozdílnosti & diverzita – učíme se ji přijímat a na obou těchto charakteristikách budujeme skupinu (komunitu)
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních (dovednost diskuze, formulace svého názoru, dovednost dohody jako možnosti řešení konfliktu)
- rozvoj spolupráce ve skupině (plné začlenění ve skupině, pocit uznání)

3.2.6 Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

3.2.7 Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody a života v něm
- Vesmír a svět – planeta Země, kontinenty, biotopy, jazyky
- přirozené poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- Čas, kalendář, dny v týdnu, hodiny
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Podle tématu měsíce jsou voleny činnosti, které z různých úhlů pohledu a úrovní obtížnosti nabídnou dětem zkušenost a poznání nových informací.

měsíc	téma měsíce	projektový den
leden	Kamarádi v nouzi - příkrmování ptáků	Krmítka pro ptáky
únor	V bludišti stop	Šoulání - tajné výpravy za králem lesa
březen	Zelené vlasy Děda Vševěda	Pleteme, pleteme, pleteme...
duben	Vodní breberky	Velikonoce
květen	Sluníčková louka	Bylinkový den I
červen	Podvodní tajemství – aneb kdo má rád vodu.	Tradiční řemesla - výrobky z vlny a plsti, paličkování
červenec	Matka Země a Ohnivý mužíček	Dožínky
srpen	Vzduch – balónem na druhý konec světa	Pečení chleba podle tradičních receptů

září	Babka bylinkářka	Bylinkový den II
říjen	Stromový skřítkci	Draku, ty jsi vážně drak?
listopad	Tajemství dřeva	Den dušičkový – aneb duchů se nebojíme.
prosinec	Slunko, déšť a plískanice	Mikuláš, Vánoce

4. Rozvoj klíčových kompetencí

Pravidelným pobytem v přírodě ve věkově smíšeném malém kolektivu dětí je umožněn individuální rozvoj v hlavních oblastech kompetencí předškolních dětí: hrubá a jemná motorika, sociální kompetence, rozvoj sebevědomí a sebepojetí, kreativita a znalosti o přírodě a ekologii.

4.1 Hrubá a jemná motorika

Les nabízí pestré podmínky pro rozvoj hrubé motoriky. Při každém pobytu v lese děti trénují rovnováhu na nerovném povrchu, mohou běhat, lézt, přeskakovat a nosit větve a kameny, klouzat po blátivém či zmrzlém povrchu atd.

Rozvoj jemné motoriky probíhá prostřednictvím manipulace s drobnými přírodninami (jehličí, kamínky, tráva). Jemnou motoriku děti rozvíjí i při jednoduchých ručních pracích (práce s vlnou, tkaní, plstění), a práci na zahrádce (sázení semínek)

Pomocí cílených, zejména výtvarných činností, lze rozvíjet předškolní motorické dovednosti, podobně jako v běžné MŠ. Při pohybu jsou zapojeny smysly, zejména zrak a hmat, je rozvíjena prostorová orientace. Děti se rovněž učí rozpoznat a respektovat hranice své fyzické zdatnosti a rozvíjí znalost o svém těle tím, že zapojují různé svalové skupiny.

4.2 Sociální kompetence

V přírodě vzniká celá řada situací sociálních interakcí vyžadujících spolupráci, respekt, řešení konfliktů dohodou, rozpoznání pocitů druhého. Při pobytu v lese hraje důležitou roli vzájemná pomoc. Vždy platí obecné pravidlo, že dospělý je příkladem. Je proto ochotný pomoci, vyslechnout, projevit soucit, navrhuje řešení situace atd.

Sociální kompetence jsou rozvíjeny během volné hry, kdy se děti sdružují za účelem společné činnosti, nebo při spolupráci na společných úkolech, které nabízí pedagog. Jednou z velmi podstatných sociálních kompetencí je respekt k druhému. S tím souvisí i dodržování dohodnutých pravidel jako je nezasahování do soukromí ostatních (např. Do batůžků či osobního koutku v lese) či hledání spravedlivé dohody. Děti se rovněž učí rozpoznat citění své a druhých. Pokud je někdo unavený, děti nebo pedagog nabídne pomoc – vezme dítě za ruku, nese mu předem určený kus cesty batůžek apod.

4.3 Rozvoj sebevědomí a sebepojetí

Děti se v učí poznat vlastní hranice, pocity a potřeby. Jednou z prvních příležitostí pro rozvoj poznání vlastních potřeb a pocitů je proměnlivost teploty při různých činnostech. Děti jsou vybavené a oblečené svými rodiči, kteří se řídí více či méně úspěšnou předpovědí počasí. Při intenzivní aktivitě se však děti i v mrazivém dni mohou přehřát. Uvědomění si tohoto pocitu jim pomůže vyhnout se nepříjemným následkům. Pedagogové se proto cíleně ptají, aby pomohli dětem uvědomit si vlastní pocit tepla či chladu a případně podle toho upravit oblečení. Pro rozvoj sebevědomí je les vhodný díky rozmanitým podnětům k aktivitám a stupňům jejich obtížnosti, které nabízí. Každé dítě si může nalézt strom, na který dokáže vylézt, výši větve, kterou přeskočí, rostlinu, kterou umí určit. Zároveň také poznává, že se ve svých schopnostech mezi sebou přirozeně lišíme.

4.4 Kreativita

V naší MŠ nejsou předpřipravené hračky a děti si předměty hry nalézají v přírodninách kolem sebe. Rozvoj tvořivosti je proto přirozená součást palety kompetencí, které jsou pobytem v přírodě rozvíjeny. Děti také ještě neznají rozdíl mezi pojmy práce a hra. Vše je pro ně hra. Pozorují dospělé a chtějí se zapojit do jejich činností, být užitečné. Proto najdou ve školce připravené malé hrabičky a lopatky, skutečně sázejí semínka.

4.5 Znalosti o přírodě a ekologii

Děti jsou v předškolním věku přirozeně zvědavé a proměnlivá příroda vyvolává četné otázky „co je to“ a „proč se takto děje“. Pobyt v přírodě je proto ideální příležitostí pro postupné poznávání a pojmenovávání jejích částí a dějů. Tyto projekty souvisí s ročním obdobím a jsou inspirovány pozorovatelnými prvky v přírodě (poznávání listnatých stromů na podzim, pozorování a poznávání ptáků v zimě u krmítka a na holých větvích, vliv erozní činnosti vody na jaře, když taje sníh atd.).

Příroda rovněž poskytuje ojediněle široké spektrum podnětů, které se průběžně proměňují se změnami počasí a ročního období. Děti tak mají unikátní příležitost naučit se tyto podněty vnímat, reagovat na ně a prostřednictvím vlastního prožitku pochopit souvislosti dějů v přírodě. Děti dlouhodobým pobytem v přírodě získávají velké množství na sebe logicky navazujících informací, které rozvíjí komplexní systém myšlení. Tuto komplexnost pak mohou velmi dobře uplatnit při vědecké práci, ale i v řídicích manažerských funkcích i v ekonomii. Příroda se stává přirozenou součástí jejich každodenního života, přírodní prostředí se stává důvěrně známým a přátelským, stává se součástí jejich domoviny. Pobyt dětí v přírodě posiluje fyzickou kondici, sebedůvěru, odpovědnost, posiluje sociální vazby a spolupráci a pozitivně působí na psychiku dítěte.

5. Spolupráce s rodiči

Fungování Mateřské školy Jurta je bez spolupráce rodičů nemyslitelné. Rodiče pomáhají v rozvoji zájemů a spolupracují při přípravě a pořádání akcí pro děti. Důvody pro zapojení rodičů jsou zejména:

- Podpora svépomoci jako jednoho z principů udržitelného rozvoje Mateřské školy Jurta.
- Vytvoření Ligy rodičů pro navázání přátelských vztahů mezi rodiči, vzájemné podpory a sdílení zkušeností, řešení problémových situací, vzájemné výpomoci s dopravou, hlídáním dětí atd.
- Produkty společné práce rodičů a vedení dětského klubu jako prvek spojující „dva světy“ pro děti navštěvující Mateřskou školu Jurta.
- Příležitosti seznámení pedagogů s rodiči jako předpoklad porozumění specifickým potřebám dětí.

Předpokladem pro úspěšnou spolupráci s rodiči je dobrá komunikace.

V Děčíně 1.1.2013

Zpracovala: Mgr. Petra Tanglová

Odborná konzultace: Mgr. Jaroslava Vatalová

O.s. Jurta, Pěší 9, Děčín XXXIII - Nebočady, tel.: 412 547 600